

Arkivkode:

Sak nr.:

2014/11395

Styresak: 111

Møte: 27.11.2014

Endringer i studietilbud og fastsetting av opptaksrammer

Bakgrunn

Universitetsstyret vedtar årlig endringer i universitetets studietilbud og omfang av utlyste studieplasser, med utgangspunkt i tilrådinger fra utdanningsutvalget (UU). Studietilbudene skal følge standarder og kriterier for akkreditering av studier gitt i kapittel 7 i forskrift om studietilsyn fra NOKUT.

Universitetets retningslinjer for forvaltning av programtilbud og studieplasser er gitt i Handbok for kvalitetssikring av universitetsstudia («Kvalitetshåndboka»). Retningslinjer for intern omfordeling av studieplasser var tema i UU-sak 3/12 «Opptaksrammer og intern fordeling av studieplasser». I flere år er det, i tråd med universitetets strategi, arbeidet for å konsolidere studietilbudet, jf. blant annet «Rapport og planer 2012-2013».

Dokumentet har to deler. Første del angår opprettelser og nedleggelse av studieprogram i fakultetenes programportefølje. Andre del behandler opptaksrammer og omfordeling av studieplasser.

Forslag til endringer i programporteføljen 2015-2016

Endringer i programporteføljen kan innebære etablering av reelt nye utdanninger, eller ha form av tekniske omlegginger av studieretninger til studieprogram eller omvendt, som ikke innebærer reelle endringer i studietilbudet. Foreslåtte endringer med virkning for 2015 er listen opp i tabellen under.

Oppretting av studieprogram for studieåret 2015/2016

<i>Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet</i>	
Bachelorprogram i bioinformatikk	Reelt nytt studietilbud
Bachelorprogram i datasikkerhet	Reelt nytt studietilbud
<i>Det humanistiske fakultet</i>	
Bachelorprogram i musikkvitenskap	Reelt nytt studietilbud
Bachelorprogram i nordisk språk og litteratur	Justering av studietilbudet
Bachelorprogram i norrøn filologi	Justering av studietilbudet
Bachelorprogram i norsk som andre språk	Justering av studietilbudet

Det medisinsk-odontologiske fakultet	
Masterprogram i helsevitenskap	Justering av studietilbud

Nedlegging av studieprogram studieåret 2015/2016

<i>Det humanistiske fakultet</i>
Bachelorprogram i nordisk
Bachelorprogram i språk og interkulturell kommunikasjon
Masterprogram i region og regionalisering
<i>Det medisinsk-odontologiske fakultet</i>
Felles mastergrad i internasjonal helse (Erasmus Mundus-programmet)
Masterprogram i helsefag - fysioterapivitenskap
Masterprogram i helsefag - genetisk veiledning
Masterprogram i helsefag – radiograf/bioingeniør
Masterprogram i helsefag – sykepleievitenskap
<i>Det psykologiske fakultet</i>
Bachelorprogram i folkehelse og helsefremmede arbeid
Masterprogram i arbeids- og organisasjonspsykologi
<i>Det samfunnsvitenskapelige fakultet</i>
Bachelorprogram i utviklingsstudier
Tverrfaglig bachelorprogram i politisk økonomi
Årsstudium i utviklingsstudier
<i>Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet</i>
Felles nordisk masterprogram i marine økosystem og klima (MARECLIM)
Joint Master's programme in Advanced Spectroscopy in Chemistry (ASC)

Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet

Fakultetet foreslår å opprette

- Bachelorprogram i bioinformatikk
- Bachelorprogram i datasikkerhet

med følgende begrunnelse: «Et Bachelorprogram i datasikkerhet kan trekke til seg studenter fra hele landet som er interessert i fagfeltet. Instituttet mener de kan tilføre denne gruppen studenter et studium med faglig tyngde, ettersom det er et av instituttets spesialområder. Det er et stort behov i samfunnet for gode kandidater innen dette området, og et bachelorprogram i datasikkerhet kan øke tilfanget av søkere til instituttets masterstudier.»

«Et bachelorprogram i bioinformatikk kan tilby grunnlaget for å svare på utfordringer innen biologisk, bioteknologisk og biomedisinsk forskning, alle områder in high demand. Det er få studenter som begynner på en mastergrad i bioinformatikk og det er vanskelig å få tak i gode ph.d.-kandidater. Dette gjør det igjen vanskelig å opprettholde forskningsaktivitet på et konkurrerende internasjonalt nivå. Etableringen av et slikt program vil synliggjøre fagområdet og vil kunne tiltrekke seg nye søkergrupper. Et bachelorprogram i bioinformatikk kan muligens også øke andelen kvinnelige søkere til studieprogrammene ved instituttet.»

Opprettelsen tenkes finansiert ved å omfordele 90 studieplasser på lavere grad. Fakultetet argumenterer godt for opprettelsen av de nye programmene. Studieplanen er grundig og i henhold til kvalitetssikringshåndboka med unntak av mangelen på angivelse av studiepoeng for hvert enkeltemne.

Fakultetet foreslår å nedlegge

- Felles nordisk masterprogram i marine økosystem og klima
- Joint Master's programme in Advanced Spectroscopy in Chemistry

med følgende begrunnelse: *Felles nordisk masterprogram i marine økosystem og klima* «Programstyret for Felles nordisk masterprogram i marine økosystem og klima (MARECLIM) har avgjort at en vil legge ned og avslutte masterprogrammet. Grunnen til at programmet avsluttes er at det har vært få søkere over flere år. Fra og med 2009 til og med 2013 er det blitt tatt opp 26 studenter. Av disse har 14 fullført så langt, og 3 studenter skal avslutte mastergraden våren 2015. Av de resterende 9 studentene har de fleste ikke møtt grunnet andre studietilbud eller problem med studiefinansiering, mens én student sluttet. Det har i tillegg vært mye administrativt arbeid med dette programmet i forhold til tallet på studenter. Studenter som allerede er tatt opp på programmet får fullføre det.»

Joint Master's programme in Advanced Spectroscopy in Chemistry. Fakultetet gir følgende begrunnelse: «Kjemisk institutt melder seg ut av fellesgradssamarbeidet. Kjemisk institutt har siden 2009 mottatt 16 studenter på Erasmus Mundus fellesgraden Master's programme in Advanced Spectroscopy in Chemistry (ASC). I Utdanningsmeldingen for 2012 varslet instituttet at de trekker seg fra fellesgradssamarbeidet i ASC-programmet. De siste studentene på ASC-programmet fullførte vår 2014.»

Fakultetet har gode argumenter for nedleggelse av *felles nordisk masterprogram i marine økosystem og klima*. Samtidig er felles mastergrader et sentralt strategisk satsningsområde for UiB.

Når det gjelder Felles nordisk masterprogram i marine økosystem og klima, er lave studenttall og ressurskrevende administrasjon hovedgrunnen til nedlegging. Plan om avslutning av deltakelse i programmet ble varslet i Utdanningsmeldinga for 2013. Når det gjelder ASC-programmet, fullførte de siste studentene våren 2014.

Av UiBs planer for 2014 heter det at internasjonalisering er et høyt prioritert område, og utvikling av nye internasjonale fellesgrader er ett av satsningsområdene. Nedlegging av to av fakultetets fellesgrader er i lys av dette ikke en optimal utvikling. Samtidig har utfordringer knyttet til enkelte av de fellesgradene UiB deltar i, blitt tatt opp i flere sammenhenger, herunder i Utdanningsmeldinga for 2013. Der går det fram at blandede erfaringer med fellesgrader er hovedgrunnen til enkelte fagmiljøers ønske om å utfase disse.

På den annen side har departementet det siste året hatt stort fokus på kvalitet og drivverdigheiten av studieprogrammer med færre enn 20 studenter. Begge de omtalte programmene har færre enn 20 studenter og programmene har ressurskrevende administrasjon.

Det historisk-filosofiske fakultet

Fakultetet foreslår å opprette:

- Bachelorprogram i musikkvitenskap
- Bachelorprogram i nordisk språk og litteratur
- Bachelorprogram i norrøn filologi
- Bachelorprogram i norsk som andre språk

med følgende begrunnelse: *Bachelorprogram i musikkvitenskap* «helt essensielt» for rekruttering til masternivå. Fakultetet gir følgende begrunnelse: «Musikkvitenskap hovedfag ble opprettet i forbindelse med etableringen av GA [Griegakademiet] i 1995. Musikkvitenskap

skulle være "det akademiske alibiet" for tilhørigheten til HF og UiB. Rekrutteringen skulle primært komme fra musikkseksjonen ved HiBs lærerutdanning, som også er en samarbeidspartner under GA. HiB klarte imidlertid ikke å lage et studieløp som rekrutterte tilstrekkelig til høyere grads studier ved UiB. Det har altså vært vanskelig å rekruttere til masternivå uten et internt tilbud på bachelornivå.»

Bachelorprogram i nordisk språk og litteratur, bachelorprogram i norrøn filologi, bachelorprogram i norsk som andre språk vil være et resultat av nedleggingen av bachelorprogram i nordisk. I følge Utdanningsmeldinga for 2013 er dette dermed «en teknisk justering av studietilbudet», og denne oppdelingen til 3 nye bachelorprogrammer vil «både bidra til økt synlighet for norrøn filologi og norsk som andrespråk og forenkle den administrative håndteringen av studieplanen. Opprettelsen innebærer ingen økning i ressursbehovet.»

Studieplanene er grundige og i henhold til kvalitetssikringshåndboka. Samtidig er det verdt å påpeke at splittinga vil føre til små årskull og vil være avhengig av økt rekruttering og økte opptaksrammer for å tilfredsstille KD sine ønsker om robuste program.

Fakultetet foreslår å nedlegge:

- Bachelorprogram i nordisk
- Bachelorprogram i språk og interkulturell kommunikasjon
- Masterprogram i region og regionalisering
- Bachelorprogram i nordisk, som foreslås delt opp i bachelorprogram i nordisk språk og litteratur, bachelorprogram i norrøn filologi, og bachelorprogram i norsk som andre språk

med følgende begrunnelse: *Bachelorprogram i språk og interkulturell kommunikasjon* er en fellesgrad i samarbeid med NHH. NHH har trukket seg fra samarbeidet grunnet kapasitetsproblemer. Instituttet har diskutert muligheten for å videreføre programmet, men har ikke ressurser til å overta programmet alene.

Masterprogram i region og regionalisering. Programmet ble plukket ut av NOKUT for tilsyn. Fakultetet gir følgende begrunnelse: «Hovedutfordringene for masterprogrammet er størrelsen og sammensetningen av fagmiljøet for programmet. Fagmiljøet består av stillinger, primært brøkstillinger, fra fire fakulteter og flere fagmiljøer. Under tilsynet har det vært krevende å synliggjøre at fagmiljøet består av tilstrekkelige stillingsressurser til å oppfylle NOKUTs krav til fagmiljøer. Fragmenteringen av fagmiljøet har vanskeliggjort arbeidet med å skape en felles fagidentitet, både for studentene og de vitenskapelige ansatte som er tilknyttet programmet. NOKUT har påpekt at opptaksgrunnlaget for programmet virker uklart, og også fagmiljøene mener det er et problem at studentenes grunnkvalifikasjoner ikke alltid er tilpasset det masterstudiet de skal gjennomføre. Det har heller ikke vært enkelt å administrere et tverrfakultært masterprogram, noe som har lagt et ekstra press på både den administrative og den faglige staben.

Videre pekes det på at UiBs satsing på region- og regionalisering som strategisk forskningsfelt opphørte i 2013, og at forskningslederstillingen som ble opprettet i 2007 senere er inndratt. Det ser derfor ut til at styrking av fagmiljøet gjennom nye stillingsressurser vil være en forutsetning for en videreføring og nødvendig styrking av programmet. Hverken institutt eller fakultet har imidlertid vært innstilt på å øremerke nye stillinger til formålet. Når meldingen nå også er kommet om at Institutt for geografi ikke lenger ønsker å delta, er det vanskelig å tenke seg at programmet kan bestå.

Med bakgrunn i disse vurderingene, og i tråd med anbefalingene fra instituttledelsen ved AHKR, foreslår fakultetsledelsen at masterprogrammet i Region og regionalisering legges ned. I tråd med Håndbok for kvalitetssikring av universitetsstudier vil alle nåværende

studenter få mulighet til å fullføre programmet, og instituttet vil sikre at alle forpliktelser ovenfor studentene vil bli innfridd.»

Programstyret har vært involvert i hele prosessen om nedlegging. De fakultetene som har vært tilknyttet programmet (SV, JU og MN) har, i tråd med kvalitetshåndbokens retningslinjer for tverrfaglige studieprogram, blitt varslet om nedleggelsen. Varslingen har skjedd i dialog mellom fakultetenes visedekaner, og er formalisert i brev datert 18. 11. 2014, der fakultetene orienteres om HF-styrets vedtak og begrunnelsen for dette. Grunnet frister i forbindelse med NOKUT-tilsynet, måtte prosessen forseres.

Det medisinsk-odontologiske fakultet

Fakultetet foreslår å opprette:

- Masterprogram i helsevitenskap
- Masterprogram i biomedisin

med følgende begrunnelse: *Masterprogram i helsevitenskap*: «Tekniske utfordringer knyttet til blant annet webpublisering av studieinformasjon medførte at masterprogrammet i helsefag med fire studieretninger i sin tid ble registrert i FS som fire ulike studieprogrammer ved Det medisinsk-odontologiske fakultet. Programmet har siden opprettelsen i praksis vært ett program med ulike studieretninger. Programutvalget for helsefag og Institutt for global helse og samfunnsmedisin ønsker derfor å få registrert programmet i FS som ett studieprogram med ulike studieretninger, slik programmet opprinnelig ble vedtatt opprettet.»

Programmet skifter navn til *masterprogram i helsevitenskap*, og registreres som ett program med studieretningene fysioterapivitenskap, sykepleievitenskap, radiograf/bioingeniør og genetisk veiledning.

«*Masterprogram i medisinsk biologi* har i dag tre ulike studieretninger med separate opptak:

- Medisinsk cellebiologi
- Human fysiologi
- Biomedical Image Sciences

Programutvalget i medisinsk biologi og Institutt for biomedisin ønsker at disse tre studieretningene skal avvikles, og at programmet ikke lenger skal ha studieretninger. I stedet vil studentene kunne velge spesialiserte oppgaveemner for masteroppgaven. Programmet skifter samtidig navn til «*Masterprogram i biomedisin*».

Dette er en rent teknisk justering av studietilbudet.

Fakultetet foreslår å nedlegge:

- Masterprogram i helsefag – fysioterapivitenskap
- Masterprogram i helsefag - genetisk veiledning
- Masterprogram i helsefag – radiograf/bioingeniør
- Masterprogram i helsefag – sykepleievitenskap
- Felles mastergrad i internasjonal helse (Erasmus Mundus-programmet)

med følgende begrunnelse: *Masterprogram i helsefag – fysioterapivitenskap*, *Masterprogram i helsefag - genetisk veiledning*, *Masterprogram i helsefag – radiograf/bioingeniør* og *Masterprogram i helsefag – sykepleievitenskap*, integreres alle som studieretning i *Masterprogram i helsevitenskap*.

Felles mastergrad i internasjonal helse (Erasmus Mundus-programmet). Fakultetet gir følgende begrunnelse i Utdanningsmeldinga for 2013: «Det ble i 2013 besluttet at fakultetet fra 2015 ikke lenger skal delta i den felles mastergraden i internasjonal helse under Erasmus Mundus-programmet. Hovedårsakene til dette er økonomiske utfordringer og en høy grad av administrativ arbeidsinnsats knyttet til driften av programmet.»

Annet

Medisinstudiet: Det medisinsk-odontologiske fakultet er i gang med studieplanendring for medisinstudiet, en endring som skal tre i kraft fra og med opptak av studenter høsten 2015. Studieplanen innebærer endringer både i organisering, i lærings- og undervisningsformer og i hvordan studentenes kunnskaper og ferdigheter vurderes og testes underveis.

Lengde og omfang på studiet blir uforandret, men den nye studieplanen planlegges med en organisering i bachelor-master (3+3). Det er forutsatt at opptak til profesjonsstudiet vil innebære opptak til hele studieløpet, med mulighet for gradstildeling (bachelor) hvis studenter slutter etter det 3. studieåret. UiB og fakultetet er i dialog med Kunnskapsdepartementet om rammene for ny gradstildeling.

Det samfunnsvitenskapelige fakultet

Fakultetet foreslår å nedlegge:

- Bachelorprogram i utviklingsstudier
- Tverrfaglig bachelorprogram i politisk økonomi
- Årsstudium i utviklingsstudier

med følgende begrunnelse: *Bachelorprogram i utviklingsstudier og årsstudium i utviklingsstudier*: «Dette fagområdet er sentralt i fakultetets forskningsprofil, samtidig som det har blitt tydelig de siste årene at det er faglige og administrative utfordringer knyttet til driften av det nåværende bachelorprogrammet i utviklingsstudier. Fakultetet har derfor besluttet å utarbeide et nytt studietilbud innen utvikling og globalisering med første opptak høsten 2016. I påvente av dette legges det eksisterende årsstudiet og bachelorprogrammet i utviklingsstudier ned med siste opptak høsten 2014.» Det nye studietilbudet vil være et nytt tverrfaglig bachelorprogram i utviklingsstudier.

Bachelorprogram i politisk økonomi: «Institutt for økonomi og Institutt for sammenliknende politikk har siden 2003 tilbudt et flerfaglig bachelorprogram i politisk økonomi. De siste årene har instituttene diskutert utfordringene knyttet til dette programmet, særlig i forhold til frafall og til det tverrfaglige samarbeidet. Vurderingene er basert på tilbakemeldinger fra studentene, programsensor og involverte fagpersoner. Drøftingene om programmets fremtid har ikke resultert i enighet om hvordan programmet kan utvikles videre. Institutt for økonomi ønsker å utrede mulighetene for å kunne videreføre programmet alene. Etter drøftinger med fagmiljøene og vurdering av instituttens utdanningsmeldinger, er fakultetet kommet til at det tverrfaglige bachelorprogrammet i politisk økonomi må legges ned. Siste opptak i programmet var dermed høsten 2014.»

Det psykologiske fakultet

Fakultetet foreslår å nedlegge:

- Bachelorprogram i folkehelse og helsefremmede arbeid

med følgende begrunnelse: «Det psykologiske fakultet ønsker å styrke instituttens fagmiljø ytterligere, øke studiekvaliteten og muligheter for gradsstudier. Dette innebærer blant annet omlegging av programporteføljen. Planene er i tråd med KD sin understreking av kvalitetsfokus og «bærekraftige studietilbud». Utfordringene har blant andre vært «svak» «gjennomføring» og «lav fagtilhørighet» på bachelornivå og i årsstudiet i psykologi, små studieprogram og misforholdet mellom opptak kun hvert andre år i mange masterprogrammer og de «relativt mange studieplasser» på bachelornivå. Det er også vedtatt at «opptaket til profesjonsstudiet i psykologi gjennomføres via Samordna opptak, SO, fra 2016, slik at man i likhet med UiO og NTNU får opptak til et seksårig integrert studieprogram.»

Fakultetet framhever at endringene skal «avpasses tilgjengelige ressurser», og at fakultetet vil «få en periode med reduksjon av inntekter» og «økte kostnader» på grunn av den planlagte omdisponeringa/omlegginga av studieplasser/studietilbud. Dette vil for 2015 ha

som konsekvens at programmet i folkehelse og helsefremmede arbeid fases ut, og at opptaksrammen nedjusteres.

Fakultetet vil i 2015 starte opp arbeidet med å utvikle reviderte studieplaner og tilpasse endringer, opprettelser og nedleggelse av emner og studieprogram som vil bli implementert fra høsten 2016. Dette gjelder utvikling av bachelorgrad i spesialpedagogikk, utvikling av femårig studium i logopedi, tilrettelegging av integrert seksårig profesjonsstudium i psykologi, årlig opptak til mastergradsprogrammene i barnevern og helsefremmende arbeid, samt videreutvikling av studieprogrammet i pedagogikk. Disse endringene får effekt fra høsten 2016 og behandles derfor i neste års sak.

Bachelorprogram i folkehelse og helsefremmede arbeid. «Drøftinger ved HEMIL viser at det er lav rekruttering og gjennomføring på BA-programmet i folkehelse og helsefremmende arbeid, mens det motsatte gjelder for masterprogrammene. Fagmiljøene rundt masterprogrammene er imidlertid små, og opptak annet hvert år gjør sitt til at det er relativt få studenter på programmene. I samråd med HEMIL foreslås det derfor å legge ned *bachelorprogrammet i folkehelse og helsefremmende arbeid*, og heller styrke masterprogrammene ved å innføre årlig opptak fra og med høsten 2016 til masterprogrammet i barnevern og masterprogrammet i helsefremmende arbeid og helsepsykologi.»

Opptaksrammer 2015-2016

I følge kvalitetshåndboka skal fakultetene varsle mulige endringer i opptaksrammene gjennom sine utdanningsmeldinger. Konkrete ønsker om nye studieplasser meldes fra fakultetene i forbindelse med budsjettarbeidet. Forslag til opptaksrammer er fastsatt på grunnlag av fakultetenes utdanningsmeldinger og studieplasstildelinger i statsbudsjettet. Fakulteter som ønsker høyere rammer vil dermed ikke få disse innvilget for studieåret 2015/16:

- HF ønsket økt ramme på 30 studieplasser i opptaksrammen for 2015 på bachelor, årsstudium og integrert master
- PS ønsket økt ramme på 75 plasser, fordelt på profesjonsutdanningen i psykologi (kategori B), master (kategori D) i psykologi, logopedi, og barnevern.
- MN ønsket en økning med 15 plasser i fiskehelse, økning i antall plasser til integrert lektorprogram og videreutdanning.
- Det juridiske fakultet er avhengig av 30 nye studieplasser for å opprettholde sitt toårige masterprogram i rettsvitenskap.
- Det medisinsk-odontologiske fakultet ønsket 30-40 nye studieplasser i profesjonsstudiet slik at antall studieplasser øker med totalt 50 fra 2014/2015.

Det er ikke bevilget nye studieplasser i statsbudsjettet for 2015. Den økonomiske rammen i basisfinansieringen er derfor uendret, og ønskene får ikke konsekvenser for opptaksrammen for 2015/16.

For studieåret 2014/15 vedtok universitetsstyret å lyse ut 3860 plasser i Samordna opptak, 1010 plasser til toårig masterprogrammer og 367 plasser til lokale opptak for studieåret 2014/2015 (sak 82/13).

Et overordnet prinsipp i dimensjoneringen av opptaket er at de totale kostnadene ved studieplasser holdes konstant innenfor rammene av KDs grunnfinansiering. Dette innebærer at opptaksrammene også må reguleres i forhold til intern omfordeling av plasser mellom studieprogram med ulik lengde og kostnadskategori i finansieringssystemet. En opptaksramme på 10 studenter på et bachelorprogram gir totalt 30 studenter over tre studieår, mens tilsvarende ramme for et femårig program gir 50 studenter etter fullført løp. Kostnaden ved en studieplass på et masterprogram i finansieringskategori D tilsvarer 1,5

studieplasser på et bachelorprogram i kategori F. Prinsipper for justering av opptaksrammer ved intern omfordeling av studieplasser ble beskrevet i UU-sak 3/12.

Det historisk-filosofiske fakultet: Bachelorprogram i nordisk legges ned, og plassene fordeles mellom de nye bachelorprogrammene i nordisk språk og litteratur (15 plasser), norrøn filologi (fem plasser) og norsk som andre språk (5). Dette har ingen kostnadmessige konsekvenser for omlegging og omdisponering av studieplasser. Studieprogrammene har finansieringskategori F og lik studielengde. Bachelorprogram i språk og interkulturell kommunikasjon (finansieringskategori F) legges ned, og plassene er fordelt til andre bachelorprogrammer (samme studielengde og finansieringskategori). Ingen kostnadmessige konsekvenser for omlegging og omdisponering. Masterprogram i region og regionalisering legges ned og fordeles mellom andre masterprogrammer. Heller ikke dette har kostnadmessige konsekvenser for omlegging og omdisponering, datudieprogrammene har finansieringskategori D og lik studielengde.

Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet: Omfordeler av 90 studieplasser på bachelornivå. Dette har ingen kostnadmessige konsekvenser for omlegging og omdisponering av studieplasser, da studieprogrammene har finansieringskategori E og lik studielengde.

Det juridiske fakultet har ikke fått tilsagn om midler for videreføring av studieplassene knyttet til det nyopprettede 2-årige masterprogrammet som ble opprettet i vår, og er avhengig av dette for å kunne lyse programmet ut.

Det medisinsk-odontologiske fakultet: Det nye masterprogrammet i helsevitenskap overtar studieplassene fra masterprogrammene i fysioterapivitenskap, sykepleievitenskap, radiograf/bioingeniør og genetisk veiledning. Endringen har derfor ingen kostnadmessige konsekvenser. Studieprogrammene har lik studielengde, og samme finansieringskategori.

Det samfunnsvitenskapelige fakultet: 80 bachelorpasser fordeles midlertidig på 5 bachelorprogram i påvente av oppretting av nye studietilbud innen utvikling og globalisering. Dette har ingen kostnadmessige konsekvenser for omlegging og omdisponering av studieplasser. Studieprogrammene har finansieringskategori F og lik studielengde. Årsstudiet i utviklingsstudier legges ned og plassene omdisponeres.

Det psykologiske fakultet foreslår å legge ned bachelorprogrammet i folkehelse og helsefremmende arbeid. Programmet fases ut i en periode på 3 år (40+40+40). Dette medfører midlertidig justering i opptaket for 2015/2016. Plassene fordeles mellom masterprogrammet i barnevern, og helsefremmende arbeid og helsepsykologi i 2016.

Etter- og videreutdanningstilbudet 2015

Høsten 2014 har UiB hatt opptak på 29 emner innen videreutdanning. Alle fakultetene tilbyr videreutdanninger. HF har den største porteføljen. UiB tilbyr fem erfaringsbaserte masterprogram, hvorav tre er master i undervisning med fordypning i hhv engelsk, norsk og matematikk, opprettet i 2010. I 2014 var det registrert 992 personer på videreutdanningsprogrammer, derav 178 på masterprogrammene.

Institutt for samfunnspsykologi og institutt for klinisk psykologi har henholdsvis opprettet emnene operativ psykologi 1 og sorgutdanning høsten 2014. Griegakademiet har opprettet kurs i korpsledelse i samarbeid med Norges musikkorpsforbund (NMF Hordaland).

Kontor for etter- og videreutdanning har fått et klart mandat fra styret om å foreta opptak og markedsføring på vegne av fakultetene. Eventuelle planer om nyopprettinger og nedlegginger vil ellers inngå i det ordinære årshjulet der utdanningsmeldingen står sentralt.

Innen EVU vil det likevel kunne komme opp utviklingsbehov utenfor disse rutinene, som må følges opp og vedtas fortløpende ved fakultetene.

Fakultetenes planer for 2015/2016 ventes avklart i løpet av høsten 2014.

Endelig fastsetting av opptaksrammer 2015/2016

Til Samordna opptak og til masteropptaket blir det meldt inn opptaksrammer per studieprogram. I tillegg til disse rammene kommer studenter som tas opp utenfor ordinære opptaksrutiner. Av disse finansieres enkelte grupper over universitetets grunnbudsjett (*egenfinansierte* studenter). Dette gjelder egenfinansierte studenter på videreutdanning, hospitanter, og fullførte kandidater som tildeles poststudierett.

Høsten 2014 fordeler *egenfinansierte* registrerte studenter med opptak utenfor rammene seg som følger (studenter på utvekslingsprogram holdes utenfor):

	2012	2013	2014
Videreutdanning, 100% internt finansiert:	195	204	296
Hospitanter	236	398	247
Poststudenter	238	384	286

Studentopptak utenfor rammen som *ikke* finansieres over universitetets grunnbudsjett omfatter eksternfinansierte videreutdanninger, kursdeltakere i etterutdanningsopplegg samt kandidater uten studierett (*privatister*).

Universitetsdirektørens kommentarer

Kvalitetssikring og dimensjonering av utdanningsprogrammene er avgjørende for å sikre den forskningsbaserte utdanningen som kjennetegner forskningsuniversitetene. Å få til riktig dimensjonering har vært en viktig oppgave de siste årene. Studentopptaket er økt tilsvarende økningen som følger av tildeling av nye studieplasser fra Kunnskapsdepartementet. Det er ikke ønskelig å øke opptaksrammene uten at det gis nye, fullfinansierte studieplasser.

UiBs studieprogramportefølje skal være framtidsrettet, ambisiøs med tydelig profil. Denne skal være samfunnsrelevant, ha god kvalitet og gjenspeile vår egenart med en hovedprofil og faglig bredde. Samtidig er det sentralt at UiB tilbyr utdanninger som samfunnet etterspør. Disse forholdene er sentrale elementer i de foreslåtte studieprogramendringene for 2015.

Utdanningskvalitet og etablering av robuste fagmiljø er fulgt opp ved fakultetene, og den fakultetsvise gjennomgangen av temaet, har ført til betydelig oppmerksomhet rundt studieporteføljen, jfr. styresak 93/14. Flere fakultet har gode prosesser rundt utviklingen av studieporteføljen med fokus på effektivitet, kvalitet og robuste program. Et eksempel er Det psykologiske fakultet som ønsker å styrke instituttene fagmiljø ytterligere og studiekvaliteten, i tråd med Kunnskapsdepartementets ønsker om kvalitetsfokus og bærekraftige studietilbud.

Det er ikke bevilget midler til flere studieplasser ved UiB, opptaksrammene for opptaket i 2015 har derfor ikke økt. I universitetets budsjettinnspill for 2016 Kunnskapsdepartementet 2016 (sak 95/14) er det foreslått å øke antall studieplasser der det er klare samfunnsmessige behov.

Saken ble behandlet i møtet i utdanningsutvalget 19.11.2014 (Saknr.48/14). Utvalget kommenterte at det later til å være utfordringer med å opprettholde fellesgrader, fellesprogram og tverrfaglige program over tid, og at det er behov for aktive grep for å fremme slike program dersom universitetet skal satse på dette framover.

Med disse kommentarene fremmes følgende forslag til

vedtak:

1. Følgende studieprogram opprettes:

- Bachelorprogram i bioinformatikk
- Bachelorprogram i datasikkerhet
- Bachelorprogram i musikkvitenskap
- Bachelorprogram i nordisk språk og litteratur
- Bachelorprogram i norrøn filologi
- Bachelorprogram i norsk som andre språk
- Masterprogram i helsevitenskap med studieretningene fysioterapivitenskap, sykepleievitenskap, radiograf/bioingeniør, genetisk veiledning

2. Følgende studieprogram nedlegges:

- Bachelorprogram i nordisk
- Bachelorprogram i språk og interkulturell kommunikasjon
- Masterprogram i region og regionalisering
- Felles mastergrad i internasjonal helse
- Bachelorprogram i folkehelse og helsefremmede arbeid
- Masterprogram i arbeids- og organisasjonspsykologi
- Tverrfaglig bachelorprogram i politisk økonomi
- Bachelorprogram i utviklingsstudier
- Årsstudium i utviklingsstudier
- Masterprogram i helsefag – fysioterapivitenskap
- Masterprogram i helsefag – sykepleievitenskap
- Masterprogram i helsefag – radiograf/bioingeniør
- Masterprogram i helsefag – genetisk veiledning
- Felles nordisk masterprogram i marine økosystem og klima
- Joint Master's programme in Advanced Spectroscopy in Chemistry

3. Det lyses ut 3851 studieplasser i Samordna opptak, 1010 plasser på toårig masterprogram og 367 plasser i særskilte lokale opptak for studieåret 2015/2016. Opptaksrammene fordeles slik:

Tabell 1: Opptaksrammer for studier utlyst i Samordna opptak 2015/2016:	
<i>Fakultet</i>	<i>Opptaksramme</i>
Det humanistiske fakultet	989
Det juridiske fakultet	380
Det medisinsk- odontologiske fakultet	298
Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet	704
Det psykologiske fakultet	520
Det samfunnsvitenskapelige fakultet	960
Totalt	3851

Tabell 2: Opptaksrammer for toårige masterstudier 2015/2016:	
<i>Fakultet</i>	<i>Opptaksramme</i>
Det humanistiske fakultet	255
Det medisinsk-odontologiske fakultet	105
Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet	296
Det psykologiske fakultet	99
Det samfunnsvitenskapelige fakultet	255
Totalt	1010

Tabell 3: Opptaksrammer for særskilte lokale opptak:	
<i>Program</i>	<i>Opptaksramme</i>
PPU	180
Profesjonsstudiet i psykologi	82
Norsk for flyktninger og innvandrere*	80
Bachelor i utøvende musikk	25
Totalt	367

* kvote for norsk kurs for flyktninger og innvandrere, 40 plasser hvert semester

19.11.14/ Christen Soleim

